

1 NATUURWAARDEN

1.1 Inleiding

Vanuit de wet- en regelgeving ten aanzien van de natuurbescherming worden eisen gesteld aan ingrepen in het landschap. Eventuele effecten op beschermde dier- of plantensoorten en beschermde gebieden dienen onderzocht te worden. Het wettelijke kader maakt onderscheid tussen enerzijds de gebiedsbeschermende wet- en regelgeving en anderzijds de soortbeschermende wet- en regelgeving. In dit hoofdstuk wordt eerst een toelichting op de wetgeving gegeven. Vervolgens wordt het voorkomen van en de effecten op beschermde soorten en gebieden besproken.

Indien een negatief effect optreedt op beschermde soorten of gebieden dient voor de uiteindelijke ingreep (de bouwfase) toestemming (in de vorm van een ontheffing of vergunning) te worden aangevraagd bij bevoegd gezag (dikwijls het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of de Provincie). In het kader van een bestemmingsplan of een wijziging van een bestemmingsplan kan geen ontheffing of vergunning worden verleend. In deze fase van de planvorming moet echter wel al rekening worden gehouden met eventuele effecten in de uitvoeringsfase. Met andere woorden, bij het opstellen van het bestemmingsplan moet goed naar de uitvoerbaarheid worden gekeken en moet blijken dat het plan te zijner tijd uitvoerbaar is, indien nodig na verlening van noodzakelijke ontheffing en/ of vergunning.

1.2 Wettelijk kader

1.2.1 Gebiedsbescherming

De dichtstbijzijnde gebieden die onder de Natuurbeschermingswet 1998 (herzien op 1 oktober 2005) vallen, liggen hemelsbreed op tenminste 4 kilometer afstand van de Kom Mijdrecht (Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck). Het is niet aannemelijk dat de relatief beperkte ontwikkelingen, die in het kader van dit bestemmingsplan worden voorzien, een negatief effect zullen hebben op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Daarom wordt een uitgebreide behandeling van de juridische aspecten van de NB-wet hier overbodig geacht.

Het bestemmingsplangebied Kom Mijdrecht maakt geen deel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur. Eventuele effecten als gevolg van ontwikkelingen binnen het bestemmingsplangebied op natuurwaarden van daarbuiten gelegen Ecologische Hoofdstructuur (zogenaamde “externe werking”) hoeft niet te worden beschouwd; het “Nee-tenzij-principe” geldt alleen binnen de EHS begrenzing. Verdere behandeling van het toetsingskader van de EHS wordt dan ook achterwege gelaten. Overigens liggen de dichtstbijzijnde EHS-gebieden op meer dan 2 kilometer afstand van de Kom Mijdrecht.

1.2.2 Soortenbescherming (Flora- en faunawet)

Naast speciaal aangewezen gebieden worden ook diverse planten – en diersoorten beschermd op basis van Europese en Nederlandse wet- en regelgeving. In de bijlagen van de EU- Habitatrichtlijn zijn diverse beschermde dier- en plantensoorten aangewezen. Dit soortbeschermingsregime is op nationaal niveau geïmplementeerd in de Flora- en faunawet.

Naast de op Europees niveau beschermde soorten wordt in deze wet ook een aantal soorten genoemd, die alleen op nationaal niveau beschermd zijn. Voor (ernstig) bedreigde diersoorten en voor soorten die worden vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn geldt het meest strikte beschermingsregime. Voor de meer algemeen voorkomende soorten is het beschermingsregime minder strikt.

De Flora- en faunawet bevat diverse concrete verbodsbepalingen die de soorten tegen nadelige effecten beschermen. Ruimtelijke ingrepen dienen getoetst te worden op hun effecten op beschermde soorten. Bevoegd gezag, in dit geval het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, kan ontheffing verlenen. In het kader van een bestemmingsplan kan geen ontheffing worden verleend. Echter moet in deze fase van de planvorming al rekening worden gehouden met eventuele effecten in de uitvoeringsfase. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan dient te worden aangetoond. Dat betekent dat er op voorhand geen redenen denkbaar mogen zijn die tot gevolg kunnen hebben dat een ontheffing niet verleend kan worden.

Beschermde planten en dieren zijn onderverdeeld in drie categorieën; algemene soorten, overige soorten en streng beschermde soorten. Elke categorie kent een eigen beoordelingsstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Tabel 1. Beschermingsregimes gewijzigde Flora- en faunawet.

Beschermde flora en fauna	Met gedragscode	Zonder gedragscode
Algemene soorten	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten	Vrijstelling	“Lichte” toets
Streng beschermde soorten	“Uitgebreide” toets*	“Uitgebreide” toets

*bij werkzaamheden i.k.v. bosbouw, landbouw of natuurbeheer geldt een vrijstelling

Algemene soorten

Deze soorten zijn in de Flora- en faunawet opgenomen en dus beschermd. Ze komen echter in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt daarom een algemene vrijstelling. Het aanvragen van een ontheffing is dus niet nodig.

Overige soorten

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden door ruimtelijke ingrepen, bestaat de mogelijkheid te werken volgens een goedgekeurde “gedragscode”. De invoering van de gedragscode is de tweede grote wijziging van de Flora- en faunawet¹. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. De gedragscode moet door de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie goedgekeurd zijn alvorens deze een wettelijke status heeft. Daarnaast dient bij uitvoering van de werkzaamheden aantoonbaar wordt gewerkt volgens de betreffende gedragscode. Wanneer hieraan voldaan wordt, geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht.

¹ Op het moment van oplevering van dit rapport was de gedragscode van de Unie van Waterschappen door de Raad van State aangemerkt “als ware hij goedgekeurd door de Minister van LNV”, in afwachting van het hoger beroep tegen de vernietiging van het goedkeuringsbesluit van de Minister van LNV uit 2006.

Wanneer er niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Belangrijk hierbij is dat aangetoond kan worden dat reeds in een vroeg stadium van planvorming rekening is gehouden met de dieren en planten in het gebied.

Streng beschermde soorten

Ontheffingsaanvragen voor streng beschermde soorten worden volgens een uitgebreide toetsing beoordeeld. Niet alleen moet worden aangetoond dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort op populatieniveau niet in gevaar brengen, tevens moet worden aangetoond dat er geen bevredigend alternatief voor de activiteit is en dat het project dwingende redenen van groot openbaar belang (met inbegrip van redenen van sociale of economische aard) dan wel het milieu dient. Werkzaamheden die niet vallen onder de noemer natuurbeheer moeten bovendien zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Dit houdt in dat er geen "wezenlijke invloed" op beschermde soorten is en dat schade aan de soorten zoveel mogelijk wordt voorkomen, bijvoorbeeld door het nemen van mitigerende en/of compenserende maatregelen. Bij de toetsing wordt uitgegaan van de functionele leefomgeving van de individuen van de betreffende soort(en); als deze (tijdelijk) negatieve effecten ondervindt, is sprake van overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en is ontheffing nodig.

Vogels

De meeste vogelsoorten zijn in het kader van de Flora- en faunawet alleen in de broedperiode beschermd. Dat betekent dat werkzaamheden niet ontheffingsplichtig zijn indien ze plaatsvinden buiten de broedperiode. Daarnaast zijn blijvende en meermaals gebruikte nesten in veel gevallen beschermd. Deze blijvende nesten zijn met name van vogels die nestelen in gebouwen of holen in oude bomen, en van roofvogels. Voor deze zogenaamde jaarrond beschermde vogelsoorten is vernietiging van de nestplaats ook buiten het broedseizoen ontheffingsplichtig. Een ontheffing voor het verstoren, verwijderen of vernietigen van nestplaatsen is in de praktijk zeer lastig te verkrijgen, omdat hiervoor belangen als volksgezondheid, veiligheid of bescherming van flora en fauna van toepassing moeten zijn op de activiteit. Middels mitigerende maatregelen dient aantasting van de functionele leefomgeving te worden voorkomen.

Ontheffingsplicht

Er geldt een ontheffingsplicht als de functionaliteit van voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de beschermde soort uit tabel 2 en 3 niet kan worden gegarandeerd door het nemen van mitigerende maatregelen. Belangrijke vragen voor het verkrijgen van een ontheffing zijn:

- 1) In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
- 2) Is er een wettelijk belang (niet van toepassing bij soorten uit tabel 2 van de AMvB artikel 75)?
- 3) Hebben de werkzaamheden een redelijk doel (niet van toepassing bij soorten uit tabel 3 van de AMvB artikel 75)?
- 4) Is er een andere bevredigende oplossing (niet van toepassing bij soorten uit tabel 2 van de AMvB artikel 75)?

5) Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Er is in onderstaande tabel 2 weergegeven welk wettelijk belang nodig is om een ontheffing te kunnen verlenen. Dit verschilt tussen Bijlage IV-soorten van de Habitatrichtlijn, Vogelsoorten en Bijlage 1-soorten van de AMvB artikel 75 (alleen nationaal beschermd).

Tabel 2: Ontheffing op grond van het wettelijk belang

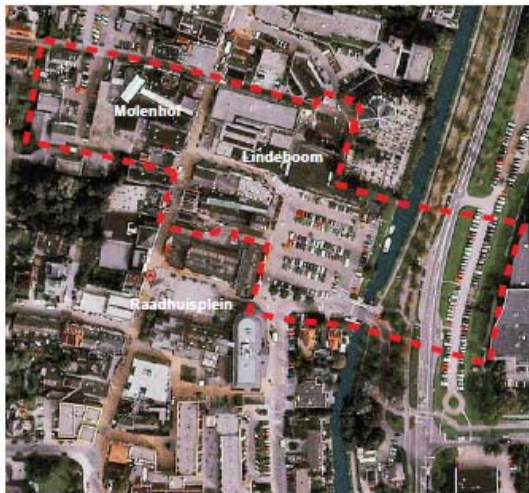
Wettelijk belang	Bijlage 1 AMvB	Bijlage IV HR	Vogel- soorten
Bescherming van flora en fauna	x	x	x
Veiligheid van het luchtverkeer	-	-	x
Volksgezondheid/Openbare veiligheid	x	x	x
Dwingende redenen van groot openbaar belang	x	x	-
Ruimtelijke inrichting/ontwikkeling	x	-	-

1.3 De voornaamste ontwikkelingen in het kader van het bestemmingsplan

Zoals reeds behandeld in paragraaf [NR] is het bestemmingsplan conserverend van aard; er is in dit stadium alleen sprake van ontwikkelingen rondom het Haitsmahof & Molenhof. De beoordeling van verwachte effecten ten aanzien van de natuurwetgeving concentreert zich dan ook op deze locatie (zie Figuur 1) en gaat uit van de ingrepen zoals hieronder kort opgesomd:

- bebouwen van het Burgemeester Haitsmaplein (waarvoor bomen zullen moeten wijken)
- sloop van (winkel)gebouwen
- bouw van woningen en winkelgebouwen.
- aanleg van ondergrondse parkeergarage.

Er wordt rekening gehouden met eventuele werkzaamheden aan watergangen (o.a. de Achtervaart).

Figuur 1. Luchtfoto van de onderzochte ontwikkellocatie in Mijdrecht, het Haitsmaplein e.o.

1.4 Voorkomen beschermde dier- en plantensoorten in het te ontwikkelen gebied

1.4.1 Beschikbaarheid van verspreidingsgegevens

Voor de beschrijving van het voorkomen van soorten is een aantal externe bronnen geraadpleegd. Er is gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens van Ravon, Zoogdierverseniging, Waarneming.nl en algemene verspreidingsgegevens van het Natuurloket. Daarnaast is op 20 juli 2010 een veldbezoek gebracht aan de ontwikkellocatie binnen de Kom Mijdrecht (Haitsmahof & Molenhof).

Tabel 3: Voorkomen van beschermde soorten in het bestemmingsplangebied volgens het Natuurloket. Aantallen in de cellen geven waargenomen aantallen soorten uit Ffwet tabel 1/ tabel 2 of 3 / HR bijl. II of IV. De kleur geeft aan in hoeverre de soortgroep in het betreffende kilometerhok is onderzocht.

Kilometerhok	Vaatplanten	Zoogdieren	Broedvogels	Reptielen	Amfibieën	Vissen	Dagvlinders	Libellen	Overige ongewervelden
119/468		1/2/2			2/0/0		0/0/0	0/0/0	
119/469		2/1/1			2/0/0		0/0/0	0/0/0	
119/470	1/0/0	2/0/0			3/1/1				

Groen	Goed tot redelijk onderzocht
Oranje	Matig tot slecht onderzocht
Rood	Niet onderzocht

Tabel 3 laat zien dat geen gegevens beschikbaar zijn van broedvogels, reptielen, vissen en overige ongewervelden. Dagvlinders en libellen zijn goed onderzocht; er zijn geen beschermde soorten geregistreerd. Zoogdieren en amfibieën zijn slecht onderzocht; in de twee kilometerhokken waarin de ontwikkellocatie Haitsmahof e.o. ligt zijn één respectievelijk twee (strikt) beschermde soorten gevonden die tevens op de Habitatrictlijn staan. Naar alle waarschijnlijkheid betreft dit vleermuizen. Kilometerhok 119/470 overlapt met slechts een zeer klein deel van het bestemmingsplangebied (tussen de N201 en het Waverveensepad), waar geen ontwikkelingen zijn voorzien. In dit hok is een (strikt) beschermde amfibie gevonden; het is gezien de verspreidingsinformatie en habitateisen aannemelijk dat het hier de Rugstreeppad betreft. Overige waarnemingen in de tabel betreffen soorten van Ffwet-tabel 1; ten aanzien van deze soorten geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen.

1.4.2 Planten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. De terreinen op de ontwikkellocatie bestaan uit bebouwde en bestratte delen en beschoeide oevers (Haitsmaplein e.o.).

De kans op het voorkomen van beschermde plantensoorten in deze delen wordt verwaarloosbaar geacht. Een eventuele uitzondering kan Ruig klokje zijn; de soort is in Mijdrecht waargenomen en komt soms verwilderd voor nabij of in bewoond gebied.

1.4.3 Vogels

In de bomen binnen de ontwikkelingsgebieden van Kom Mijdrecht zijn geen nesten van jaarrond beschermde vogelsoorten (roofvogels) aangetroffen. Gezien de drukke omgeving en de slechte foerageermogelijkheden in het gebied wordt kolonisatie van bomen door roofvogels in de nabije toekomst ook niet verwacht. Broedplaatsen van Huismussen en Gierzwaluwen zijn niet uitgesloten in gebouwen met dakpannen, zoals de leegstaande apotheek.

1.4.4 Zoogdieren

Vleermuizen

Er is tijdens het veldbezoek een inschatting gemaakt van de geschiktheid van bomen en gebouwen op de ontwikkellocaties voor verblijfplaatsen voor vleermuizen. De bomen op de parkeerplaats zijn grotendeels jong en dun en hebben geen geschikte holten. Rondom de kerk staan enkele oudere bomen waarin mogelijk geschikte holten zitten. Dit kon niet goed beoordeeld worden vanwege het bladerdek. Aanwezigheid van geschikte structuren waar boombewonende vleermuizen (met name Ruige dwergvleermuis) in kunnen wegkruipen (holten, spleten, loshangend schors e.d.) is niet op voorhand uit te sluiten.

Een aantal gebouwen heeft daklijsten en dakgoten die mogelijk geschikte verblijfplaatsen vormen voor algemene gebouwbewonende soorten (Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger). Ook hebben sommige gebouwen toegankelijke spouwmuren of gevelstructuren (zie Figuur 2). De onderstaande tabel 4 geeft per gebouw aan of aanwezigheid van vleermuizen op voorhand is uit te sluiten.

Tabel 4. Gebouwen binnen de grenzen van de ontwikkellocaties en hun mogelijke geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen.

<i>nr</i>	<i>gebouw</i>	<i>straat</i>	<i>vleermuizen verblijfplaats uitgesloten</i>	<i>mogelijk geschikte structuur</i>
1	Yasmin	Haitsmaplein	nee	houten daklijsten; toegankelijke spouwmuren
2	bakkerij	steeg	nee	houten daklijsten
3	dierenkliniek	steeg	nee	houten dakgoot
4	Arke	Dorpsstraat	nee	houten daklijsten boven dakpannen
5	Prins proeven	Dorpsstraat	nee	houten daklijsten
6	Ter Stal	Dorpsstraat	nee	houten daklijst bij nok voorgevel; evt ruimten tussen muren
7	Apotheek	Dorpsstraat	nee	houten daklijsten
8	Discus/Blokker/Eva	Dorpsstraat	ja	
9	DA drogisterij	Dorpsstraat	ja	

10	huis nr. 1	Kerkvaart	nee	dakgoot
11	Polski sklep	Kerkvaart	ja	
12	Bedgenoten	Kerkvaart (pleintje)	ja	
13	Homan&Mens advocaten	Kerkvaart (pleintje)	ja	
14	matrassenzaak	Kerkvaart (pleintje)	ja	
15	huis nr. 7	Kerkvaart	nee	dakkapel
16	Koop Lenstra + D-reizen	Dorpsstraat	nee	toeg. spouwen onder dakrand
17	Bart Smit	Lindenboom	ja	
18	chinees	Lindenboom	ja	
19	Mandy Lee	Haitsmaplein	nee	houten daklijst
20	Boni	Haitsmaplein	nee	zij- en onderranden schuine gevel-golfplaten
21	FDC hypotheek	Haitsmaplein	nee	stootvoegen voor, zij, achter (bij kerkplein)
22	Deins tweewielers	Haitsmaplein	ja	
23	achtergevel bedrijfspanden/ oude fabriek	Kerkstraat	ja	

Figuur 2. Mogelijk geschikte structuren voor vleermuizen in respectievelijk gebouwen nr 7, 20 en 21.

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen in het algemeen in meerdere delen van het jaar in gebruik zijn: de overwinteringsperiode (ca november- april), de kraamperiode (ca mei-juli) en de balts/paarperiode (ca augustus - oktober).

Geschikt foerageergebied is met name buiten de kern van Mijdrecht aanwezig, in het landbouwgebied. Mogelijk hebben kleine groenstructuren en waterpartijen (Achtervaart) een functie als foerageergebied voor vleermuizen.

Lijnvormige elementen (anders dan huizenrijen) die als vliegroute kunnen dienen voor vleermuissoorten zijn nauwelijks aanwezig. Uitzondering vormt de Achtervaart, in combinatie met de bomerij op de oostelijke oever (langs de Rondweg).

Grondzoogdieren

Gezien de habitateisen en verspreidingsinformatie is het voorkomen van (stikt) beschermde grondzoogdieren van Ffwet-tabel 2 of 3 op voorhand uitgesloten.

1.4.5 Amfibieën en reptielen

Het Haitsmaplein en de directe omgeving biedt geen geschikt biotoop voor de (strikt) beschermde amfibieën en reptielen die in de wijde omgeving voorkomen. Het voorkomen van Rugstreeppad en Ringslang, of andere beschermde soorten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, is uitgesloten. Aangezien de Achtervaart grotendeels beschoeid is, is ook voor lichter beschermde soorten als Bruine en Groene kikker spp. slechts weinig geschikt leefgebied aanwezig.

De Rugstreeppad is een echte pioniersoort. Rugstreeppadden zijn zeer mobiel en kunnen grote afstanden afleggen. De soort duikt regelmatig op in (pas opgespoten) bouwterreinen met vergraafbare grond, bouwafval en (tijdelijke) plassen. Als voortplantingswater worden kleine, ondiepe (tijdelijke) wateren gebruikt, die snel opwarmen zodat de larven snel ontwikkelen. Het winterbiotoop bestaat uit een zelf gegraven hol, maar de soort verschuilt zich onder ook steenhopen, houtafval en dergelijke. Het Haitsmaplein ligt echter dermate geïsoleerd van andere geschikte leefgebieden dat kolonisatie van bouwrijp terrein door Rugstreeppad in de toekomst nauwelijks mogelijk is.

Wateren in het gehele bestemmingsplangebied kunnen in principe geschikt zijn voor een aantal algemenere en licht beschermde soorten; Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander. Het voorkomen van andere beschermde soorten in het plangebied is, op basis van verspreidingsgegevens en biotoopanalyse, niet aannemelijk.

1.4.6 Vissen

Kleine modderkruipers geven de voorkeur aan sloten met een goed ontwikkelde water- en oeverbegroeiing met een zandige bodem en een laagje modder, maar worden ook op veel andere plaatsen aangetroffen. Het voorkomen van de Kleine modderkruiper in de Achtervaart is niet op voorhand uitgesloten. De Bittervoorn stelt iets strengere eisen aan zijn biotoop; de soort komt alleen voor in water met een goed ontwikkelde watervegetatie en een goede waterkwaliteit. Daarnaast is de soort voor zijn voortplanting afhankelijk van zoetwatermosselen. De kans op voorkomen van deze soort in de wateren van de ontwikkelingslocaties wordt zeer klein geacht.

Het voorkomen van andere beschermde soorten in de wateren van het plangebied is, op basis van verspreidingsgegevens en biotoopanalyse, uitgesloten.

1.4.7 Ongewervelden

De aanwezigheid van beschermde vlinders, libellen, kevers, mieren en slakken kan worden uitgesloten vanwege hun strenge milieueisen en hun verspreidingsgebied.

1.5 Effecten op beschermde soorten

Voor alle hieronder te bespreken soortgroepen geldt dat weinig recente onderzoeksgegevens voorhanden zijn. Het is dan ook nodig om ruim voorafgaand aan de realisatie van de ontwikkelingen, in een stadium dat concrete plannen bekend zijn,

aanvullend onderzoek te laten doen naar het voorkomen en gebruik van het plangebied door beschermde soorten. Dit grotere detailniveau is nodig, om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de effecten van een ingreep op beschermde soorten en de daarmee samenhangende noodzaak tot het aanvragen van ontheffingen.

1.5.1 Planten

Er bestaat een verwaarloosbare kans dat groeiplaatsen van eventueel aanwezige exemplaren van Ruig klokje worden aangetast door de voorgenomen ontwikkelingen. Mochten onverhoopt exemplaren van deze soort worden aangetroffen, dan kan, door het uitsteken en verplaatsen van exemplaren naar geschikt biotoop, beschadiging en vernietiging van exemplaren worden vermeden en is ontheffing van de Flora- en faunawet niet nodig.

1.5.2 Vogels

Nestplaatsen van jaarrond beschermde soorten als Huismus en Gierzwaluw in te slopen gebouwen binnen de Kom Mijdrecht zijn niet op voorhand uitgesloten. Het slopen van gebouwen met nestplaatsen van één of beide soorten zou vernietiging van die nestplaatsen betekenen. Een functionaliteitstoets moet in dat geval uitwijzen of er in de directe omgeving voldoende alternatieve nestplaatsen aanwezig zijn. Indien dit niet het geval is, en hierin ook niet voorzien kan worden middels het voorafgaand aan de sloop plaatsen van kunstmatige nestgelegenheden, dan is ontheffing nodig om de gebouwen te mogen slopen. Omdat ontheffing voor nesten van jaarrond beschermde vogels in de praktijk erg lastig te krijgen is (vanwege het vereiste belang zoals genoemd in Tabel 2), wordt de kans op ontheffingverlening voor de gewenste ontwikkeling in de Kom Mijdrecht klein geacht.

1.5.3 Zoogdieren

De sloop van gebouwen en de kap van bomen kan in principe betekenen dat vaste rust- en verblijfplaatsen van Gewone- en Ruige dwergvleermuis, en Laatvlieger, worden aangetast.

Indien er wijzigingen optreden in de bomenrij of de Achtervaart (bijvoorbeeld de verlichtingssituatie), dan bestaat de kans dat een vliegroute van vleermuizen verstoord wordt. Dit zou dan kunnen betekenen dat de bereikbaarheid van nabijgelegen verblijfplaatsen en foerageergebieden aangetast wordt, waardoor feitelijk verblijfplaatsen ongeschikt worden. Nader onderzoek zal dan moeten uitwijzen of inderdaad sprake is van een essentiële vliegroute.

Het is niet bekend in hoeverre voor de eventueel aanwezige vleermuissoorten in de directe omgeving alternatieve verblijfplaatsen voorhanden zijn, in een situatie waarbij bestaande verblijven verloren gaan. Deze vraag is van belang voor een beoordeling van de functionaliteit van het leefgebied van vleermuizen, in geval deze worden aangetroffen. In het geval dat geen alternatieve verblijfplaatsen voorhanden zijn, is ontheffing nodig voor de kap c.q. sloop. Om ontheffing van de Ffwet te verkrijgen ten aanzien van Habitatrichtlijn Bijlage IV soorten, waaronder vleermuizen, is een dwingende reden van groot openbaar belang nodig (zie Tabel 2).

1.5.4 Amfibieën en reptielen

Omdat aanwezigheid van beschermde amfibie- en reptielensoorten van tabel 2 en 3 niet aannemelijk is, zijn negatieve effecten ook niet aan de orde.

1.5.5 Vissen

Het vergraven of dempen van watergangen kan de aantasting of vernietiging van leefgebied van de Kleine modderkruiper en eventueel Bittervoorn betekenen. Het is in de huidige situatie niet bekend in hoeverre alternatief geschikt leefgebied voor deze soorten aanwezig is in de directe omgeving. Verwacht wordt echter dat, indien aan de orde, ontheffing voor deze soort zal worden verleend. Ook bestaat de mogelijkheid om met een goedgekeurde Gedragscode te werken; in dat geval is ontheffing ook niet nodig voor Kleine modderkruiper. In geval dat de Bittervoorn is aangetroffen, is voor deze soort wel ontheffing nodig. Naar verwachting zal deze worden verleend, gezien de ruime mogelijkheden tot mitigatie; het is bovendien geen Habitatrichtlijn Bijlage IV soort. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten in de wijde omgeving is niet in het geding.

1.5.6 Ongewervelden

Omdat aanwezigheid van beschermde ongewervelde diersoorten niet aannemelijk is, zijn negatieve effecten ook niet aan de orde.

1.6 Conclusie

Meerdere soorten die bescherming genieten onder de Flora- en faunawet kunnen mogelijk voorkomen binnen het bestemmingsplangebied (zie Tabel 5). Realisatie van de voorgenomen ontwikkeling kan leiden tot overtredingen van verbodsbepalingen uit deze wet, in welk geval ontheffing nodig is. Afhankelijk van de aard van de uiteindelijke ingrepen zijn eventueel mitigerende of compenserende maatregelen noodzakelijk. Tevens kan het zijn dat de wetgever eist dat bepaalde onderdelen van de locatie van ingreep niet worden verwijderd, zoals bomen of wateren. Ook dient altijd voldaan te worden aan de zorgplicht. Mitigatie en compensatie zijn, indien noodzakelijk, realiseerbaar. Naar verwachting zal aantasting van de functionele leefomgeving kunnen worden voorkomen c.q. is er uitzicht op ontheffingverlening voor de Flora- en faunawet, in het kader van de voorgenomen ontwikkelingen. De enige soortgroep waarvoor het verkrijgen van ontheffingen lastig kan blijken te zijn, zijn vleermuizen. Pas wanneer in meer detail duidelijkheid is over het verdwijnen van locaties met mogelijke verblijfplaatsen kan een functionaliteitstoets uitgevoerd worden. Als hieruit blijkt dat een ontheffing noodzakelijk is, kan het plan pas doorgang vinden wanneer met de ingreep een in de wet genoemd wettelijk belang wordt genoemd (zie tabel 2).

Tabel 5. Samenvatting van beschermde soorten onder de Ffwet waarvan het voorkomen in de ontwikkellocaties van Kom Mijdrecht (Haitsmaplein e.o.) niet op voorhand uitgesloten is.

<i>soortgroep</i>	<i>soort</i>	<i>Ffwet tabel</i>	<i>HR bijlage</i>
Vaatplanten	Ruig klokje	2	
Vogels	Huismus	j*	
	Gierzwaluw	j*	

Zoogdieren	Gewone dwergvleermuis	3	IV
	Ruige dwergvleermuis	3	IV
	Laatvlieger	3	IV
Vissen	Kleine modderkruiper	2	II
	Bittervoorn	3	II

* jaarrond beschermde vogelsoorten van categorie 2

Bij de ontwikkelingen in het plangebied moet met de volgende zaken rekening gehouden worden:

- Indien watergangen gedempt of vergraven moeten worden, kunnen er negatieve effecten op de Kleine modderkruiper en eventueel Bittervoorn optreden. Het is aan te raden om in dat geval een gericht onderzoek te laten uitvoeren naar het voorkomen van beschermde soorten in de betreffende watergangen. Omdat de effecten zeer beperkt en lokaal van aard zullen zijn is het aannemelijk dat een ontheffing verleend zal worden, ofwel niet nodig zal zijn. Mogelijk kan volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt worden. Compenserende en/of mitigerende maatregelen kunnen hierbij wel een vereiste zijn.
- Als er bomen gekapt of (oude) gebouwen gesloopt moeten worden, is aanvullend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen en nestplaatsen van Huismussen en Gierzwaluwen noodzakelijk. Dit betekent dat in het voorjaar/zomer en najaar voorafgaand aan de sloop het onderzoek moet worden uitgevoerd. Indien daaruit blijkt dat bij de kap dan wel de sloop verblijfplaatsen van vogels en/of verblijfplaatsen/vliegroutes van vleermuizen verloren zullen gaan, dient voorafgaand daaraan duidelijk te zijn of alternatieve plekken beschikbaar zijn. Als die niet beschikbaar zijn, dient voor compensatie te worden gezocht, wat in het geval van boomholten erg lastig is. Het is daarom aan te raden om te streven naar het behoud van zoveel mogelijk oude bomen met holten of bomenrij(en).
- Het is niet uitgesloten dat locaties die thans niet worden gebruikt door vleermuizen, na verloop van jaren wel vleermuizen zullen herbergen.
- Hoewel de kans klein geacht wordt, is niet uit te sluiten dat lokaal het Ruig klokje voorkomt. Door de betreffende exemplaren voorafgaand aan de vernietiging van de groeiplaats te verplanten naar nabijgelegen geschikt biotoop wordt schade aan de soort, en daarmee ontheffingsplicht, voorkomen.